

BİNEK OTOMOBİLLERİN AMORTİSMANI – YENİ DÜZENLEMELER

Binek Otomobillerin giderleri ve amortismanlarının gelir ve kurumlar vergisi matrahından indirilmesinin sınırlandırılması konusunda geçmiş yıllarda çok sayıda düzenleme yapılmıştır. Bu düzenlemelerle binek otomobillerinin kiralama, işletme, bakım onarım ,vergi ve amortisman giderlerinin ne miktarının vergi matrahından indirilebileceği belirlenmiştir.

Son kanuni düzenleme 5/12/2019 tarih ve 7194 Sayılı Kanunla Gelir Vergisi Kanunu'nun 40.ncı maddesinde değişiklik yapılarak gerçekleştirilmiştir.27/5/2020 tarih ve 31137 Sayılı Resmi Gazetede yayınlanan 311 Seri No.lu Gelir Vergisi Kanunu Genel Tebliği ile yasal değişiklikler ve uygulama usul ve esaslarına ilişkin açıklama yapılmıştır. Bu yazımızda binek otomobillerin amortismanı ile ilgili değişiklikler üzerinde duracağız.

Yasal düzenleme

7194 sayılı Kanununun 13. üncü maddesi ile 193 sayılı Kanununun 40. ncı maddesinin birinci fıkrasının (1), (5) ve (7) numaralı bentlerinde değişiklikler yapılmıştır. Amortisman giderleri ile ilgili (7)nci bent şöyledir.

“Vergi Usul Kanunu’na göre ayrılan amortismanlar(Faaliyetleri kısmen veya tamamen binek otomobillerinin kiralanması veya çeşitli şekillerde işletilmesi olanların bu amaçla kullandıkları hariç olmak üzere, özel tüketim ve katma değer vergisi hariç ilk iktisap bedelleri 160.000Türklirasını,söz konusu vergilerin maliyete eklendiği veya binek otomobilin ikinci el olarak iktisap edildiği hallerde ,amortisman tabi tutarı300.000 Türk lirasını aşan binek otomobillerin her birine ilişkin ayrılan amortismanların en fazla bu tutara isabet eden kısmı gider yazılabilir.

Bu hükmün uygulanmasında binek otomobilin iktisap edildiği tarihte yürürlükte olan tutarlar dikkate alınır.

311 Seri No.lu Gelir Vergisi Genel Tebliği

Kiralama yoluyla edinilen veya işletmeye dâhil olan ve ticari veya mesleki faaliyette kullanılan binek otomobillerin giderleri (kiralama giderleri dâhil) ile bunlara ilişkin ayrılan amortismanların gider yazılması konuları 311 Seri No.lu Genel Tebliğin beşinci bölümünde düzenlenmiştir.

Binek Otomobili hangi tür taşıtları kapsar

Tebliğdeki açıklamaya göre, binek otomobil ifadesinden Türk Gümrük Tarife Cetvelinin 87.03 pozisyonunda yer alan motorlu taşıtların anlaşılması gerekmektedir. Ambulanslar, mahkûm taşımaya mahsus arabalar, para arabaları, cenaze arabaları, itfaiye öncü arabaları gibi özel amaçla yapılmış motorlu taşıtlar, 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununa göre trafik şube veya bürolarına kayıt ve tescil edilme zorunluluğu bulunmayan ve sadece havalimanı apron bölgesi gibi belli alanlarda kullanılan taşıtlar 87.03 pozisyonunda yer almakla birlikte binek otomobil kapsamında değerlendirilmeyecektir. 1+1, 1+3, 1+4 veya 1+7 koltuklu, şoför ve öndeki yolcunun arkasındaki kısımda emniyet kemerleri veya emniyet kemeri montajı için tertibat, koltuk ve emniyet ekipmanı montajı için sabit tertibat, aracın iç kısmının her tarafında, araçların yolcu bölümlerinde yer alan konfor özellikleri ve iç döşemeleri (örneğin: yer kaplamaları, havalandırma, iç aydınlatma, küllükler),

iki yan panel boyunca arka camları bulunan (en arkada yük bölümünün sağ ve sol taraflarında cam bulunsun bulunmasın); şoför ve öndeki yolcuların bölümü ile insan veya eşya taşınması için kullanılan arka bölüm arasında sabit bir panel veya bariyer bulunmayan kapalı kasa motorlu taşıtlar 87.03 pozisyonunda yer almakta olup, binek otomobiller bu kapsamda değerlendirilmektedir. Bu bağlamda binek otomobiller, 87.03 pozisyonunda tanımlanan binek otomobiller ile esas itibarıyla insan taşımak üzere imal edilmiş (87.02 pozisyonuna girenler hariç) (steysin vagonlar ve yarış arabaları dâhil) hem insan hem eşya taşıyabilen motorlu araçlar gibi çok amaçlı araçları kapsamaktadır.

Binek otomobillere ilişkin amortisman giderleri-özel haller

Faaliyetleri kısmen veya tamamen binek otomobillerinin kiralanması veya çeşitli şekillerde işletilmesi olanların bu amaçla kullandıkları hariç olmak üzere, özel tüketim vergisi ve katma değer vergisi hariç ilk iktisap bedeli 2020 yılı için 160.000 TL, söz konusu vergilerin tercihen maliyet bedeline eklendiği veya binek otomobilin ikinci el olarak iktisap edildiği hâllerde, amortisman tabii tutarı 2020 yılı için 300.000 TL'yi aşan binek otomobillerinin her birine ilişkin ayrılan amortismanın en fazla bu tutarlara isabet eden kısmı gelir ve kurumlar vergisi açısından safi kazancın tespitinde gider olarak dikkate alınabilecektir.

Vergi Usul Kanunu hükümlerine göre, aktife girdiği hesap dönemi için ay kesri tam ay sayılmak suretiyle kalan ay süresi kadar amortisman ayrılan ve amortisman ayrılmayan süreye isabet eden bakiye değerleri, itfa süresinin son yılında tamamen yok edilebilen binek otomobiller için aktife alınan yılda gider konusu yapılamayan amortisman bedellerinin tamamı, itfa süresinin son yılında amortisman esas bedel uygulamasından bağımsız olarak safi kazancın tespitinde gider olarak dikkate alınabilecektir.

Mükelleflerin aktiflerinde yer alan binek otomobiller için amortisman esas bedelden daha fazla tutar üzerinden amortisman ayrılmaları halinde, genel hükümlere göre ayrılan amortisman tutarı ile amortisman esas bedel üzerinden ayrılan amortisman tutarı arasındaki fark, kanunen kabul edilmeyen gider sayılarak, o yıla ilişkin gelir veya kurumlar vergisi kazancına ilave edilecektir. Söz konusu binek otomobillerinin mükellefler tarafından satışı halinde ise ilgili yıllarda amortisman ayırma aşamasında kanunen kabul edilmeyen gider olarak kazanca ilave olunan tutarların toplamı mükelleflerce vergiye tabii olmayan gelir olarak dikkate alınacak ve bu tutar, gelir veya kurumlar beyannamesinde "Diğer İndirimler" satırında gösterilmek suretiyle kazanç üzerinden indirim konusu yapılabilecektir.

Binek otomobillere ilişkin gider olarak dikkate alınabilecek amortisman esas bedelin tespitinde, binek otomobilin iktisap edildiği tarihte yürürlükte olan tutar dikkate alınacaktır.

Amortismanlara ilişkin gider kısıtlaması ,7194 sayılı Kanunun yayımlandığı 7/12/2019 tarihinden itibaren iktisap edilen binek otomobillere uygulanacak olup, bu tarih ile 2019 yılı sonuna kadar iktisap edilenler için müteakip vergilendirme dönemlerinde gider olarak dikkate alınabilecek amortisman esas bedel; özel tüketim vergisi ve katma değer vergisi hariç ilk iktisap bedeli 135.000 Türk lirası, söz konusu vergilerin maliyet bedeline eklendiği veya binek otomobilin ikinci el olarak iktisap edildiği hâllerde amortisman tabii tutarı 250.000 Türk lirasıdır. Ancak, bu tarih aralığında iktisap edilen binek otomobiller için 2019 yılında amortisman gideri kısıtlaması söz konusu olmayacak, bu otomobiller için ayrılan amortismanlar Kanunun yayımı tarihinden önceki hükümlere göre gider olarak indirim konusu yapılabilecektir. 2020 yılı başta olmak üzere müteakip yıllarda ise söz konusu binek otomobiller

amortisman gider kısıtlamasına tabi olacak, amortismanına esas bedelin tespitinde 2019 yılı için belirlenen tutar dikkate alınacaktır.

7/12/2019 tarihinden önce iktisap edilmiş binek otomobillerde ise amortisman, değişiklik öncesi hükümlere göre gider yazılabilecektir.

Finansal kiralama yoluyla işletme aktifine alınmış ve rayiç bedel ile sözleşmeye göre kira ödemelerinin bugünkü değerinden düşük olanı üzerinden "Haklar" hesabında izlenen binek otomobillerde, aktife alınan bedelin o yıl için belirlenen amortismanına esas tutarı aşması halinde, binek otomobillerin her birine ilişkin ayrılan amortismanın en fazla bu tutarlara isabet eden kısmı gelir ve kurumlar vergisi açısından safi kazancın tespitinde gider olarak dikkate alınabilecektir.